OSAOn uraohjauksellinen henkilökohtaistamisen prosessi

Marjo Vilppola, projektipäällikkö, Urahaku- hanke
Tiina Kuokka, kehityspäällikkö

OSAO

BY NC SA

Urahaku –hanke mukana kehittämistyössä

https://www.osao.fi/hankkeet/urahaku/

Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskuksen ESR-rahoitteinen hanke ajalla 1.9.2019 -31.7.2022

OSAO OAMK OULUN AMMATTIKORKEAKOULU Euroopan unioni Euroopan sosiaalirahasto Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Uraohjauksellisen henkilökohtaistamisen prosessin kehittämistyön lähtökohdat

OSAO

Uraohjauksellinen henkilökohtaistamisen prosessin tavoitteet

Prosessin uudistamisen tavoitteena on luoda OSAO-tasoinen uraohjauksen toteutusmalli ja varmistaa opiskelijan henkilökohtainen osaamispolku.

Keskiössä on opiskelijan osaamispolku ja hänen urasuunnittelutaitojen kehittyminen läpi opintojen ajan, mikä toteutuu osallistamalla opiskelija aktiivisena toimijana HOKSin päivitykseen ohjauskeskustelujen kautta.

Opiskelijan osallisuutta sekä opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiuksien kehittymistä tukevat:

- Opintojen alussa OSAOStartti Pinjakurssi.
- Opintojen aikana Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet (O-URA) Pinjakurssi.

Mallin kautta opiskelijalle taataan riittävä määrä oikea-aikaista opinto- ja uraohjausta sekä luodaan osaamispolulle ohjauksen tukiverkosto.

Prosessi mahdollistaa opintojen henkilökohtaistamisen siten, että opiskelija suorittaa vain puuttuvan osaamisen henkilökohtaisella osaamispolullaan.

Henkilökohtaistaminen on uraohjauksenprosessi, **1 osp. suorittaminen ei riitä uraohjaukseksi** koko osaamispolun ajalle.

OSAO

Uraohjauksen merkitys

Laki ammatillisesta koulutuksesta: 61 § Oikeus saada opetusta ja ohjausta:

Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta.

- ***Uraohjauksella mahdollistetaan opiskelijalle henkilökohtaistaminen ja yksilöllinen osaamispolku.***
- Uraohjaus jatkuu läpi opintojen ajan – opiskelijan urasuunnitteluvalmiudet kehittyvät.
- Ohjauksellisen tukiverkoston avulla ennaltaehkäistään mahdollisten opintojen aikaisten haasteiden kasautumista.
- Vahvistetaan opiskelijan osaamisidentiteetin muodostumista – opiskelija tunnistaa oman osaamisen ja osaa soveltaa sitä esimerkiksi työ- ja koulutuspaikan valinnassa.
- Valmistetaan tulevaan työelämään ja sen muuttuviin osaamistarpeisiin, jatko-opintoihin sekä elinikäisen oppimisen tuomiin mahdollisuuksiin.

OSAO

Uraohjauksen käsitteen määrittely

OSAOssa opinto- ja uraohjaus on:

- **Urasuunnittelutaitojen ohjausta** (itsetuntemus, elämänhallintaidot, päätöksentekotaidot, työelämätaidot, tiedonhankintataidot)
- Persoonallisen kasvun ja hyvinvoinnin ohjausta
- Itsetuntemuksen ohjausta
- Itseohjautuvuuden ja päätöksentekotaitojen ohjausta
- Muutostilanteissa toimimisen ohjausta
- Opintojen etenemisen ohjausta
- Oppimisen taitojen ohjausta
- Työelämään ja jatko-opintoihin ohjausta, tulevaisuuden työelämän osaamistarpeet ja elinikäisen oppimisen periaatteet huomioiden.

(vrt. Watts & van Esbroeck, 1998: Holistinen opiskelijakeskeinen ohjausmalli)

Riittävä opinto- ja uraohjaus opintojen aikana on perusta sille, että opiskelijat pystyvät **sitoutumaan opiskeluun** ja **aktiivisesti kehittämään tulevaisuuden kannalta merkittäviä taitoja**, kuten suunnittelemaan koulutustaan ja uravalintojaan sekä tekemään itsenäisiä, itsensä kannalta merkityksellisiä valintoja tulevaisuutensa suhteen. (Opetushallitus, 2014)

OSAO

Uraohjauksellinen henkilökohtaistamisen prosessi

OSAO

OSAOn uraohjauksellinen henkilökohtaistamisen prosessi

Prosessin esittämismuoto uudistettiin mainostoimiston kanssa vastaamaan prosessin juurruttamisen tarpeisiin ja esitysmuodoksi valittiin Thinglink- kuva.

OSAO

Prosessin kolme päävaihetta:

1. OSAOStartti

Ensikert. HOKSin laatiminen ja hyväksyminen

2. Ohjauskeskustelut ja uraohjaus opintojen aikana

HOKS ja urasuunnitelma on pidettävä ajan tasalla koko opintojen ajan

3. Päättövaiheen ohjauskeskustelu

Opiskelija hankkii osaamista eri oppimisympäristössä ja osoittaa osaamistaan

OSAO

OSAOStartti

Opintojen aloitusjakso ja Pinjassa oleva verkkokurssi

Tavoitteet

- Laadukkaan **henkilökohtaistamisprosessin käynnistyminen**
- **Opiskelijan perehdyttäminen** OSAOon, yksikköön, opintoihin ja henkilökohtaistamiseen
- Varmistetaan opiskelijan valmistautuminen **ensikertaisen HOKSin laadintaan** ja laaditaan ensikertainen HOKS (4 vkon kuluessa opintojen aloituksesta)
- Vahvistaa opiskelijan **kiinnittymistä opintoihin** sekä toimii **ryhmäyttämisen** ja **osallisuuden vahvistamisen** tukena
- Opiskelijoiden **urasuunnitteluprosessin käynnistyminen**

OSAOStartti

Suositus kurssin toteutukselle

- Kurssi toimii sekä **lähiopetuksessa** että **itsenäisessä opiskelussa** sekä näitä yhdistäen
- **Toteutetaan** omaopettajan, opinto-ohjaajan, ammatillisten ja YTO-opettajien, johdon ja tukihenkilöstön **yhteistyönä**
- Sisällön käsittely toteutetaan **kahden ensimmäisen opiskeluviikon** aikana
  - Vaatii aikaa ja ennakointia: riittävän väljä aikataulutus tärkeää
- Laadukkaan toteutuksen edellytyksenä, että
  - **Toteutus suunnitellaan etukäteen**
  - Tiimi, joka toteuttaa, **perehtyy kurssin materiaaleihin**

OSAO

Ohjauskeskustelut opintojen aikana

- Työvuoden aikana **vähintään neljä ohjauskeskusteluja**
  1. Opinto-ohjaaja ja opiskelija
  2. Omaopettaja ja opiskelija, etänä
  3. Omaopettaja ja opiskelija
  4. Omaopettaja ja opiskelija, etänä
- Opiskelija valmistautuu ohjauskeskusteluihin tekemällä **O-URAn tehtäviä**
- **Urasuunnitelman ja HOKSin päivittäminen**
- Työvuoden aikana opinto-ohjaaja ja omaopettaja käyvät **kaksi tilannekatsauspalaveria** ohjattavien opiskelijoiden tilanteesta
- Ohjauskeskustelujen lisäksi
  - **Opinto-ohjaaja uraohjaa tarvittaessa** opiskelijaa
  - **Ryhmämuotoista uraohjausta vähintään kaksi kertaa työvuoden aikana**

OSAO

Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet O-URA

- Pinjassa oleva verkkokurssi. ->klikkaa tätä kuvaa nettisivuilla: Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet | Pinjakurssi OSAOssa | Kirjaudu kurssille vierailijana →
- **Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet osa-alue** on rakennettu osaksi opiskelijan uraohjausta ja henkilökohtaistamista
- Sisältää tehtäviä, materiaaleja sekä linkkejä, joiden avulla opiskelija hankkii ja osoittaa osaamistaan
- **Kytkeytyy osaksi opiskelijan uraohjauskeskusteluja** siten, että opiskelija ja omaopettaja käsittelevät uraohjauskeskusteluissa kaksi kertaa työvuoden aikana opiskelijan pinjakurssin tehtäviä ja täydentävät opiskelijan laatimaa urasuunnitelmaa HOKSiin.
- Mitä tehtäviä opiskelija missäkin osaamispolun vaiheessa tekee?
  - Sovitaan opiskelijan kanssa ohjauskeskustelussa
  - Verkkokurssilla esimerkkimalli
- **Tehtäviä tehdään koko opintojen ajan**

OSAO

Päättövaiheen ohjauskeskustelu

- Toteutetaan **1 kk ennen valmistumista**
- Omaopettaja ja opiskelija + tarvittaessa opinto-ohjaaja TAI Opinto-ohjaaja ja opiskelija
- Varmistetaan, että opiskelijalla on **suunnitelma ”mitä tapahtuu valmistumisen jälkeen” ja tuetaan saattaen vaihtaen siirtymisessä**
- Varmistetaan, että HOKSin mukaisesti **tutkinnon osat ja osa-alueet on suoritettu**
- **Päivitetään HOKS ja urasuunnitelma**
  - Urasuunnitelman tulostaminen opiskelijalle

OSAO

OSAO

Kiitos!

Marjo Vilppola, projektipäällikkö, Urahaku -hanke
Tiina Kuokka, kehityspäällikkö, OSAO

osao.fi